

سب مقاله

گم‌شده در بی‌اطلاعی

ادامه از صفحه یک نمونه بارز آن در این روزها، موضوع مقابله با بیماری کووید۱۹ یا همان کروناست که در طول حدوداً ۱۰ ماهی که از آغاز رسمی آن در ایران – و یک سالگی مطرح شدنش در جهان با تأیید اولین نمونه در ووهان چین – می‌گذرد، هنوز ضعف‌های بسیاری دارد. فارغ از اطلاع‌رسانی‌های پراکنده، ضعیف و حتی گاه اشتباه و متناقض اولیه و تغییرات مراجع سخنگویی و اطلاع‌رسانی – ستاد ملی مبارزه با کرونا تازه کمتر از یک ماه است که به فکر تعیین سخنگو افتاده – در آخرین نمونه که محدودیت‌های ویژه که از روز شنبه، اول آذر ماه شروع شده است نیز با حفره‌های اطلاعاتی فراوانی روبرو بود. مثلاً اگر در جست‌وجوی اخباری درباره میزان جریمه خودروهای شخصی در بازه زمانی ۹ شب تا ۴ صبح باشید، به دو تعبیر ۲۰۰ هزار تومان و ۵۰۰ هزار تا یک میلیون تومان می‌رسید. یا درباره فعالیت تاکسی‌های اینترنتی در این بازه زمانی، هر چند اعلام شده که بلامانع است، اما هنوز سازوکار مشخصی برای احراز تاکسی اینترنتی بودن یک خودرو یا نحوه پیگیری و شکایت در صورت بروز خطا مطرح نشده است. در حالی که موضوع محدودیت‌ها یک هفته پیش از آغاز آن مطرح شد، اما تا اواخر هفته طول کشید تا سردرگمی کسب‌وکارهای گوناگون درباره این که مشمول تعطیلی می‌شوند یا نمی‌شوند تا حدی حل شود. فلسفه برخی از این تصمیمات هم برای بسیاری جای سوال دارد و مشخص نشده است. مثلاً در شرایطی که شهرهای ایران غالباً فاقد زندگی شبانه هستند، محدودیت تردد در ساعت‌های ۹ شب تا ۴ صبح قرار است چگونه و چه میزان در کنترل بیماری موثر باشد؟ اگر چنان که مسئولان می‌گویند این تصمیم تلاشی برای کاهش دوره‌می‌های مردم است، چرا پاسخی به این مساله که رفت و برگشت به/از دوره‌می‌ها، به وسیله آژانس‌ها و تاکسی‌های اینترنتی – که فعالیت‌شان مجاز اعلام شده – هم ممکن است، داده نمی‌شود؟ یا توضیحی در این باره وجود دارد که در این حالت آیا خودرو شخصی از خودرو عمومی امن‌تر و بهداشتی‌تر به نظر نمی‌رسد؟

مثال‌ها درباره موضوع کرونا حتی موضوعات دیگر فراوانند. با این حال فراتر از این مصادیق باید این نکته را یادآوری کرد که آثار، عواقب و نتایج منفی ضعف اطلاع‌رسانی و روابط‌عمومی فراتر از سردرگمی جامعه در مواجهه با یک رویداد یا تصمیم است. اطلاع‌رسانی ضعیف هم بستار انتشار شایعات را فراهم می‌کند و هم اعتماد عمومی را کاهش می‌دهد. در کنار این‌ها اگر موضوعی نیازمند همراهی جمعی مردم باشد، ارائه اطلاعات کافی به مردم، بر میزان این همراهی هم تأثیرگذار خواهد بود. در روزگار گستردگی کانال‌های ارتباطی، فراتر از اطلاع‌رسانی گسترده، اعتبار منبع اطلاعات هم مهم است که علی‌رغم تأکیدهای کلامی، هنوز اهمیتش برای بسیاری مکتوم به نظر می‌رسد. حتی ممکن است این عدم ارائه اطلاعات کافی و دقیق، برخی سوءاستفاده‌ها و وقوع جرم – چنان که درباره کلاهبرداری‌ها در طرح‌هایی مثل ثبت‌نام کارت سوخت و تعویض کارت ملی هم مطرح بود – را فراهم سازد. این بی‌اعتمادی مختص رابطه مردم و مسئولان نیست و حتی باعث تنش در رابطه مردم با مردم و یا مردم با بنگاه‌های اقتصادی هم می‌شود. در نتیجه دود سیاه اطلاع‌رسانی، تنها از آتش این ضعف نزد مسئولان به چشم مردم می‌رود، بلکه همه جامعه را به اشکال گوناگون درگیر خواهد کرد. اتفاقی که علی‌رغم بارها هشدار، هنوز هم می‌افتد و گویا عواقبش درس نمی‌شود، اما شاید یک روز برایش دیر شود.

خبر

وزیر کشور:

انتخابات ۱۴۰۰ با هماهنگی وزارت بهداشت بر گزار می‌شود

وزیر کشور از هماهنگی‌های صورت گرفته با وزارت بهداشت برای برگزاری انتخابات ۱۴۰۰ در شرایط کرونا خبر داد و گفت: نظر شورای نگهبان بر آنست که انتخابات در صورت برگزاری سبب گزارش نهایی را به مجلس می‌فرستیم.

به گزارش ایسنا، عبدالرضاحرمانی فضلی در پاسخ به این سوال که وزارت کشور چه تمهیداتی برای برگزاری انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۰ با توجه به مداوم شرایط بحرانی کرونا در نظر گرفته است؟ گفت: با وزارت بهداشت هماهنگی‌هایی را انجام داده ایم و تجربیات کشورهای دیگر که در این شرایط، انتخابات برگزار کرده اند را نیز مطالعه کرده و استفاده می‌کنیم.

وزیر کشور در ادامه تصریح کرد: وزارت کشور هنگامی که به جمع‌بندی مناسب برسد موضوع را با شورای نگهبان مطرح می‌کند و نظر شورای نگهبان را هم خواهیم گرفت، سپس به مجلس شورای اسلامی نیز گزارش نهایی را می‌فرستیم.

اتفاقات اخیر در وزارت بهداشت بازتاب گسترده‌ای داشته و سوال مهم و اصلی این است که در وزارت بهداشت چه خبر است؟

سعید نمکی هفته گذشته در جلسه ستاد دانشگاهی کووید ۱۹ در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان گلایه‌هایی به روند تحقیقات در زمینه ویروس کرونا مطرح کرد. گلایه‌هایی که خوشایند معاون تحقیقات وزارت بهداشت نبود و در نهایت منجر به استعفای رضا ملک زاده شد.

وزیر بهداشت در اصفهان به نقش تحقیقات در حوزه سلامت اشاره کرده بود و تخمین‌هایی که در زمینه کرونا انجام شده بود را نادرست دانست. تخمین‌ها و پژوهش‌هایی که باید عصای دست وزارت بهداشت برای مقابله با کووید ۱۹ می‌شد، اما داده‌های چندان موثری را به دست نداد.

اصل داستان چه بود؟

نمکی در اصفهان گفته بود: ۹۸ درصد از تحقیقات در نظام سلامت، صرف انتشار مقالات در مجلات می‌شود که به کار نمی‌آید، به شدت به روند تحقیقات نظام سلامت، انتقاد دارم. نامه بنده به دکتر ملک زاده در روزهای نخست شیوع کرونا در کشور را مشاهده کنید که ۱۰ آیتم تعیین شد، اما یکی از آنها تاکنون جواب نداده است. کدام وزیری با چنین یافته‌های شکسته‌ای می‌تواند بخش سلامت کشور را اداره کند؟ اصلاً نباید بر یافته‌هایی که بر حسب یک تخمین به وزیر داده می‌شود، کار و اعتماد کرد. این تخمین‌ها تاکنون درست نبوده و ۱۰ مدل اپیدمیولوژیک به من دادند که هیچ کدام صحیح نبود و برای هیچ اقدامی نیز کارایی نداشت.

نامه‌ای که وزیر بهداشت به آن اشاره کرده، مربوط به ۱۸ اسفند ۹۸ است. نمکی در این نامه خطاب به ملک زاده نوشته بود: با توجه به شیوع کووید ۱۹ در کشور، بررسی‌های جنبه‌های مختلف بیماری، می‌طلبد تا تیم‌های تحقیقاتی متعدد کلیه دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی به این امر بپردازند و مواردی از قبیل میزان شیوع، توزیع سنی ابتلا، اثربخشی رژیم‌های دارویی، میزان مرگ و میر و رابطه آن با سن، جنس و ژناد، تأثیرگذاری نحوه مراقبت‌ها، ماهیت و رفتار ویروس و جهش‌های احتمالی، بررسی روند اپیدمیولوژیک و قدرت سرایت آن، ردیابی منابع اولیه آلودگی، نقاط و تاریخ شروع بیماری در کشور، تأثیر رفتار اجتماعی بر گسترش بیماری، تأثیر بیماری بر بهداشت روان جامعه یا شیوه‌های موثر پیشگیری، عوارض اجتماعی، سیاسی و اقتصادی بیماری، مقایسه موارد کشورمان با دیگر کشورها و ده‌ها جنبه دیگر می‌تواند موضوعات مهم تحقیقاتی و حاصل آن علاوه بر جمع آوری مستندات این دوران پر اهمیت راهگشای همکاران‌مان در اصلاح رویه‌های اجرایی مبارزه و کنترل بیماری باشد.

وزیر بهداشت در این نامه حداقل به ۱۳ مورد تحقیق در زمینه کووید ۱۹ و آثار آن در کشور اشاره کرده و گلایه‌های او در اصفهان، آدرسی به همین نامه داشت. حتی نمکی در این نامه به استفاده از ظرفیت تیم‌های تحقیقاتی هم اشاره کرده و نوشته است: استفاده از ظرفیت تیم‌های تحقیقاتی در دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کشور می‌تواند مهم‌ترین ابزار کمک به این تحقیق در عرصه ملی به کار آید.

واکنش معاون وزیر چه بود؟

دو شب گذشته پس از هفت سال فعالیت در سمت معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، رضا ملک‌زاده با انتشار نامه‌ای از سمت خود استعفا کرد اما اینکه در نامه حساس مواجهه با کرونا و در آستانه هفته پژوهش چگونه چنین اتفاقی رخ داد و اینکه در وزارت بهداشت تضارب آرا دیده شد، موضوعی است که شاید ریشه در ماه‌های گذشته داشته باشد.

رضا ملک‌زاده که پیشتر و در دولت مرحوم هاشمی رفسنجانی طی سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۷۲ و پیش از علیرضا مرندی، در سمت وزیر بهداشت فعالیت داشت، در سال‌های گذشته و در دولت تدبیر و امید از مهر ماه سال ۱۳۹۲ با حکم سیدحسین هاشمی -وزیر بهداشت وقت- در سمت معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت مشغول به کار شد و بعدها در دولت دوازدهم نیز حتی زمانی که سعید نمکی جایگزین هاشمی شد، ملک‌زاده همچنان فعالیت در این سمت را ادامه داده و به عبارتی دیگر از سوی وزیر جدید نیز در سمت خود ابقا شد.

طی این سال‌ها و به ویژه در سال‌های اخیر شاید بتوان عمده فعالیت‌های معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت را به امور تحقیقاتی در زمینه‌های مختلفی از دیابت و مرگ‌های زودرس و سکنه‌های قلبی و سرطان گرفته تا مطالعه بر شیوه‌های جدیدی چون ژن‌درمانی متمرکز دانست. البته در این مدت طرح‌های ملی و کوهورت‌های متعددی نیز دنبال شد و به عنوان مثال طرح حذف تدریجی هیپاتیت C از جمله این موارد است.

چرا ملک‌زاده از وزارت بهداشت رفتنی شد؟

حاشیه‌های یک استعفا در اوج کرونا

در شرایط حساس کشور در مواجهه با ویروس کرونا وزیر بهداشت که این روزها مسئولیت بسیاری بر دوش دارد، بلاخره دل خود را به دریا زده و به انتقادی شدید از معاون خود پرداخته است. انتقادی که البته عکس‌العمل چکشی معاون مربوطه را به همراه داشته و در نهایت هم منجر به استعفا و خداحافظی آقای معاون شد! اما رضا ملک‌زاده که بود و چه شد که اینگونه کارش به استعفا کشید؟!

رضا ملک زاده صبح جمعه در پاسخ به گلایه‌های وزیر بهداشت نامه‌ای منتشر کرده و در بخشی از این نامه درباره مطالعات انجام شده در زمینه کووید ۱۹ نوشت: اپیدمی کووید ۱۹ در تاریخ تمدن معاصر بشر به عنوان یک مشکل عظیم بهداشتی جهانی، بی‌سابقه بوده است. در چنین شرایطی، مطالعات اپیدمیولوژی انجام گرفته در ایران درباره کووید ۱۹ ضمن ارائه پیش‌بینی‌هایی که امروز واقعیت‌هایی از آنها را شاهد هستیم و هشدارهای لازم مبنی بر افزایش آمار مبتلایان و شمار مرگ و میرها درصورت ضعف در مدیریت اجتماعات و فقدان نظارت کافی و بدون تفرقات در اجرای مقررات مقابله با کرونا، ابتلای ۳۰ میلیون ایرانی به ویروس کرونا تاکنون که عمده این جمعیت بدون علامت و نیاز به بستری بوده‌اند را تخمین زده و همچنین هشدار داده بودند که حداقل ۳۰ میلیون ایر انی دیگر در صورت تداوم این روند، در معرض ابتلا هستند. مطالعات اپیدمیولوژی کووید ۱۹ در ایران، قاطعانه اعلام کرده‌اند که این اپیدمی در جهان، با واکسن خاموش خواهد شد و تا آن زمان تنها راه تمام کشورها، نظارت دقیق و بدون تفرقات بر اجرای پروتکل‌های بهداشتی است.

ملک زاده در بخش دیگری از این نامه نوشت: مطالعات اپیدمیولوژی درباره کووید۱۹ عوامل خطر افزایش روزافزونی شیوع کرونا، نقاط ضعف ایران، افراد پرخطر و آستانه خطر هر یک از مناطق را به طور دائم رصد و منتشر کرده و به روشنی برای شما و اعضای ستاد ملی مقابله با کرونا معرفی کرده است. باید دید دستگاه‌ها چه اندازه در برخورد با افراد خاطی در مسافرت‌ها، اجتماعات و نادیده گرفتن مقررات که بر شمار مبتلایان و مرگ و میرها افزوده است، موفق بوده‌اند.

هرچند اشاره ملک زاده در این زمینه تا حدی صحیح است، اما باید پرسید که آیا داده‌های این مطالعات به ستاد ملی مقابله با کرونا ارائه شده است؟ این در حالی است که معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت از ابتدای شیوع کرونا بارها در جلسه‌های این ستاد حضور داشته و می‌توانست از برگزاری برخی مراسم با ارائه هشدارها جلوگیری کرده یا بر بستن جاده‌ها برای جلوگیری از مسافرت‌ها با توجه به مطالعات مورد ادعا، پافشاری کند.

نکنه دیگر برخی توصیه‌های نه چندان صحیح مانند ایمنی گله‌ای با استفاده از برخی داروها برای بیماران مبتلا به کرونا بود که با انتقادهای فراوانی همراه شده است. مسائل مختلفی که جای سوال دارد و یا استعفای ملک زاده شاید پاسخ شفاف‌ی برای آنها ارائه نشود.

استارت انتقادات با «نیما»

طی ماه‌های گذشته شدت حجم همه‌ها نسبت به ملک‌زاده بالا گرفت به طوری که به عنوان مثال در مقطعی موید علویان، رئیس مرکز تحقیقات بیماری‌های گوارش و کبد دانشگاه علوم پزشکی بقیه‌الله (عج) انتقادهای جدی به معاون تحقیقات وزارت بهداشت داشت و این گلایه‌ها را رسانه‌ای کرده و در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: متولیان پژوهش در کشور به مسائل اخلاقی در پژوهش توجه نمی‌کنند. برنامه‌هایی که در طی این سال‌ها در حوزه پژوهش کشور اجرایی شده، بار منفی داشته است. طی سال‌های گذشته بیشترین تعداد مقالات برگشتی از مجلات خارجی را داشته‌ایم؛ یعنی مقاله‌ای در نشریه‌ای منتشر می‌شود و

بعد نشریه اعلام می‌کند که این مقاله قلبی است و مقاله retract می‌شود. ایران بعد از چین بیشترین تعداد مقاله retract شده را دارد و این خیلی بد است. وی همچنین گفته بود: متولیان وزارت بهداشت و معاونان آن‌ها دارند کار اجرایی انجام می‌دهند و یا هر هفته چند مقاله می‌نویسند؟ اگر دنبال مقاله نوشتن هستند که خب بروند مقاله بنویسند و کار اجرایی را به دست افرادی که می‌توانند، بسپارند. تخصیص بودجه‌های پژوهشی وزارت بهداشت شفاف نیست. مسئولان اعلام کنند در ۶ سال گذشته به چه کسی طرح داده‌اند و بودجه مقاله چه قدر بوده است؟ در سامانه «نیما» بودجه‌های طرح‌های پژوهشی وزارت بهداشت شفاف نیست. مسئولان اعلام کنند در ۶ سال گذشته به چه کسی طرح داده‌اند و بودجه مقاله چه قدر بوده است؟ در سامانه «نیما» بودجه‌های طرح‌های پژوهشی وزارت بهداشت شفاف نیست. مسئولان اعلام کنند در ۶ سال گذشته به چه کسی طرح داده‌اند و بودجه مقاله چه قدر بوده است؟ در سامانه «نیما» بودجه‌های طرح‌های پژوهشی وزارت بهداشت شفاف نیست.

البته پس از طرح این موضوعات، از سوی روابط عمومی معاونت تحقیقات نیز توضیحاتی دراین‌باره منتشر شد اما همچنان در بسیاری از موارد هنگامی که اخبار مرتبط با تحقیقات سلامت بر روی خروجی ایسنا قرار می‌گرفت مخاطبان متعددی نسبت به بحث چاپ مقالات متعدد از سوی برخی مسئولان گلایه داشتند؛ موضوعی که حتی در صحبت‌های معاون پژوهشی وزیر علوم در ایسنا هم مورد تأیید قرار گرفت و غلامحسین رحیمی بدون نام بردن از فردی خاص به انتقاد از رویه‌ای پرداخت که منجر به تولید مقالات متعدد به نام یک نفر می‌شود.

وی از این مبحث با عنوان پخته‌خواری پژوهشی یاد کرده و اظهار کرد: پخته‌خواری یعنی؛ دیگران کار کنند و اسام یک شخص در آن بیاید. مثلاً اسم رئیس یک پژوهشکده و موسسه بدون هیچ نقشی در پژوهش و فقط به خاطر سمت او، در مقالات درج می‌شود! افرادی در مسئولیت‌های اجرایی وجود داشتند که سالانه ۳۰ تا ۲۰ مقاله چاپ کرده‌اند. قطعاً یک جای کار ایراد دارد. البته ممکن است افراد فاضلی باشند ولی هرچقدر فضل داشته باشند امکان ندارد بتوانند چنین کاری انجام دهند. البته ممکن است در یک سال هفت یا هشت مقاله منتشر شود و سال بعد سه مقاله این روند طی می‌شود.

وقتی صدای اطیحی‌نژاد هم درآمد!!

اما انتقادات مطرح شده نسبت به ملک‌زاده و عملکرد او تنها به افرادی که در حیطه سلامت فعالیت داشتند خلاصه نمی‌شود. در دوران شیوع کرونا و در فروردین ماه سال جاری، از سوی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت اعلام شد ایران با ۱۲ تیم پژوهشی در کنار کشورهای چین آفریقای جنوبی، آرژانتین و کشورهای اروپایی فرانسه، اسپانیا، آلمان، هلند، بلژیک، لوکزامبورگ و انگلستان به کارآزمایی بالینی بزرگ سازمان بهداشت جهانی بر روی چهار دارو شامل: ترکیب دارویی برای درمان HIV، داروی مالاریا و داروی ضد ویروس ابولا و داروی ترکیبی چون آفریقای جنوبی، آرژانتین و اینترفرون پتا برای درمان کرونا پیوسته است.

چندی بعد نیز از سوی ملک‌زاده اخباری مبنی بر موفقیت ایران منتشر شده و عنوان شد در مطالعه همبستگی «کارآزمایی بالینی برای درمان کووید ۱۹» سازمان بهداشت جهانی که با همکاری ۳۰ کشور از شش منطقه جهان در حال انجام است، ایران موفق به بیشترین مشارکت

سیاست‌روز

خبر

روحانی در جلسه ستاد ملی مقابله با بیماری کرونا اعلام کرد

کمک بلاعوض دولت به ۳۰ میلیون نفر

رئیس جمهور با اشاره به اینکه در نظر داریم با اقدامات حمایتی مردم را در شرایط فعلی کمک کنیم، اعلام کرد: امروز مصوب شد که برای نزدیک به ۳۰ میلیون نفر تا پایان سال در هر ماه، ۱۰۰ هزار تومان بلاعوض بدهیم و هم برای ۱۰ میلیون خانوار وام یک میلیون تومانی در نظر بگیریم که بازپرداخت ۳۰ ماهه دارد.

به گزارش ایسنا، حجت‌الاسلام والمسلمین حسن روحانی در جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا با بیان اینکه امروز آغاز طرح جامعی است که باید در شهرهای قرمز، زرد و نارنجی اجرایی و عملیاتی شود، اظهار کرد: ما دوره بسیار سختی در کرونا داشتیم که اسفند پارسال و فروردین امسال بود اما از اردیبهشت که شرایط بهتر شد تا الان، مواجهه با موج دوم کرونا و بعد موج سوم کرونا شدید و تصمیم به تعطیلی هوشمند شهرها گرفتیم.

وی افزود: هدف اصلی از این کار این است که شیوع ویروس را کنترل کنیم و افرادی که مبتلا می‌شوند را زودتر شناسایی کنیم و آثانی که باید قرنطینه شوند هم در این مسیر قرار گیرند.

رئیس جمهوری با بیان اینکه ما باید همه پروتکل‌ها را رعایت کنیم تا فشار اقتصادی بر کسب‌وکارهایی که ممنوع می‌شوند، زودتر برطرف شود، اظهار کرد: اگر در این دو هفته هم خدای نکرده به نتیجه مطلوب نرسیم، ممکن است باز هم این تعطیلی ادامه یابد.

پس علاوه بر رعایت پروتکل‌ها برای سلامتی خود و خانواده و کاهش فشار بر کادر درمان، باید برای رفع تعطیلی مشاغل هم به رعایت پروتکل‌ها توجه کنیم.

روحانی با انتقاد از افزایش دوره‌می‌های خانوادگی در ماه‌های اخیر، گفت: قبلاً مطرح بود که اگر کسی مبتلا باشد و در جمع خانوادگی که معمولاً با استفاده نکردن از ماسک هم همراه می‌شود، عطسه یا سرفه کند، می‌تواند پنجاه نفر را مبتلا کند. به خصوص که ممکن است در خانه‌ها سیستم تهویه مناسبی هم وجود نداشته باشد، حتی گفته می‌شود حرف زدن فردی که مبتلاست نیز می‌تواند منجر به انتقال ویروس شود.

وی با تأکید بر اینکه همه دستگاه‌های انتظامی باید در رعایت پروتکل‌های بهداشتی در دو هفته اخیر همکاری لازم را داشته باشند، اظهار کرد: همه دستگاه‌های دولتی و غیردولتی باید در امر انجام این کار همکاری کنند و فقط به نیروهای انتظامی یا دولتی سپرده نشود. همه نیروهای بسیج و معتمدان محلی نیز باید برای هدایت افراد مبتلا به مراکز تست‌گیری کمک کنند و نیز نیازهای روزمره کسانی که در خانه بستری هستند را با کمک خود برطرف سازند.

روحانی یادآور شد: اطلاع‌رسانی به موقع و شفاف و روشن تصمیمات ستاد ملی کرونا و قرارگاه و خود وزارت بهداشت باید به سرعت در اختیار مردم قرار گیرد تا بداند شرایط چگونه است. همچنین باید مردم را اقناع کنیم که هیچ راهی جز رعایت توصیه و پروتکل وجود ندارد.

رئیس جمهوری با بیان اینکه به سمت انجام تست ۱۰۰ هزار نفری در روز می‌رویم، تأکید کرد: باید تجمع و تردد را کاهش دهیم؛ در بعضی مناطق ناچار به تعطیلی شدیم تا شدت تجمع و تردد کمتر شود. همچنین امروز صحبت شد و قرار است قرارگاه بررسی کند که تمام افرادی که بیرون می‌آیند حتماً کارت شناسایی همراهشان باشد تا کسانی که مبتلا هستند از ورود به اماکن عمومی باز داشته شوند.

روحانی با اشاره به اینکه در نظر داریم با اقدامات حمایتی مردم را در شرایط فعلی کمک کنیم، تصریح کرد: مصوب شد که برای نزدیک به ۳۰ میلیون نفر تا پایان سال در هر ماه، ۱۰۰ هزار تومان بلاعوض بدهیم و هم برای ۱۰ میلیون خانوار وام یک میلیون تومانی در نظر بگیریم. همچنین برخی موارد حمایتی دیگر نیز وجود دارد.